

**Opinia Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji [PIIT]
o projekcie ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach
pokrewnych i niektórych innych ustaw.
(projekt z 25.07.2008)**

Ocena ogólna

Polska Izba Informatyki i telekomunikacji (PIIT) z uwagą śledzi kolejne zmiany prawa w zakresie ochrony praw autorskich i praw pokrewnych. Reprezentując interesy zarówno producentów, podlegającego ochronie autorskiej oprogramowania komputerowego, jak i dystrybutorów oraz operatorów przekazujących treści w części podlegających ochronie prawa autorskich, stara się wspomagać wszelkie zmiany, których celem jest stworzenie jasnego i wydolnego systemu organizacyjno-prawnego gwarantującego należyłą zapłatę twórcom oraz nieskrępowany dostęp do ich dzieł odbiorcom.

Przedłożony projekt ustawy, traktujemy jako kolejny krok idący w takim właśnie kierunku i chociaż wiele zawartych w nim propozycji uważamy za słuszne to proponujemy ponadto:

1. Dot. Art. 107¹.

Wpisanie do ustawy zakazu wykorzystywania przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi środków pochodzących z inkasowanych kwot, na cele niż związane z bezpośrednimi kosztami OZZ z tego tytułu oraz wypłacanych bezpośrednio twórcom wraz z należnymi podatkami. W szczególności powinien być wpisany zakaz sponsorowania jakichkolwiek osób lub działań, dofinansowywania oraz finansowania grantów dla osób fizycznych lub prawnych.

Komentarz. Naszym zdaniem środki inkasowane z tytułu ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych powinny być, z wyjątkiem określonej kwoty z tytułu inkasa, w całości przeznaczone dla twórców – czyli osób fizycznych bezpośrednio do tego uprawnionych. Obecnie niektóre z OZZ zamiast przekazywać zebrane środki twórcom wykorzystują je na finansowanie różnego typu przedsięwzięć o ogólnym charakterze twórczym, ale tym samym pozbawiają rzeczywistych twórców należnych wynagrodzeń. Co prawda prawo wspólnotowe nie zabrania takich działań, ale też nie we wszystkich krajach unijnych są takie środki w ogóle inkasowane przez OZZ. Nie wydaje się konieczne ustawowe tworzenie dodatkowych funduszy „socjalnych” w OZZ kosztem przychodów twórców.

2. Nowy Art. 108¹

Wpisanie do ustawy, zobowiązania do corocznego (do 31 kwietnia) składania przez każdą organizację zbiorowego zarządzania sprawozdania finansowego, przedstawiającego wpływy (główne źródła i sumy), wydatki (koszty inkasa, liczba twórców uzyskujących wynagrodzenia, średnia wartość wynagrodzenia) oraz opłacone podatki. Sprawozdania te powinny być informacją publiczną (w rozumieniu ustawy o informacji publicznej) wyraźnie stwierdzoną w ustawie o prawach autorskich i pokrewnych oraz na wniosek Komisji Prawa Autorskiego powinny być poddawane zewnętrznemu audytowi.

Komentarz. Wartość pobieranych przez organizacje zbiorowego zarządzania wynagrodzeń jest znaczna, ale obecnie dystrybucja tych wynagrodzeń odbywa się bez kontroli zewnętrznej. Wydaje się konieczne jawne zaprezentowanie tytułu, wielkości i źródeł pobieranych kwot oraz sposobu ich redystrybucji z jednoczesnym zachowaniem pełnej ochrony danych samych twórców. Co prawda można wykazywać, że OZZ będące stowarzyszeniami dokonując inkasa środków z tytułu tej ustawy na podstawie zezwolenia udzielonego przez Ministra Kultury realizują zadanie publiczne, co nakłada na nich obowiązki wynikające z ustawy o dostępie publicznym. Jednakże dla jednoznaczności reguł, w dobie powszechnego dostępu do informacji majątkowych wielu osób publicznych, konieczne jest również i w tym przypadku wyraźne żądanie publikacji przez OZZ rozliczeń finansowych, gdyż zbierane środki przestają być publiczne dopiero na prywatnym koncie twórcy.

3. Dot. Art. 110², ust. 2

Domagamy się umieszczenia na liście Kandydatów do KPA (Komisji Prawa Autorskiego), kandydatów izb gospodarczych reprezentujących podmioty teleinformatyczne zajmujące się między innymi wytwarzaniem, przekazem i dystrybucją treści multimedialnych. Postulujemy również dopuszczenie do kandydowania do KPA przedstawicieli organizacji konsumenckich.

Komentarz. Obecnie rynek teleinformatyczny, a w szczególności internetowy jest największym dystrybutorem oraz operatorem przekazującym utwory multimedialne, a tym samym jest największym płatnikiem na rzecz OZZ. Stąd też postulat aktywnego uczestniczenia przedstawiciela tego sektora gospodarczego jest naszym zdaniem wielce uzasadniony. Dodatkowo warto zaznaczyć, że przedstawiciel taki będzie jednocześnie w stanie objaśniać wszystkim zainteresowanym członkom KPA podstawowe problemy techniczne z zakresu zastosowań teleinformatyki, związane z przekazem i dystrybucją treści multimedialnych. W odniesieniu do organizacji konsumenckich oczywistym wydaje się ich udział w stanowieniu zasad dotyczących wszystkich użytkowników (konsumentów) utworów.

Podsumowując, dokonując analizy proponowanych poprawek do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, konieczne jest szersze przedyskutowanie roli i zasad działania OZZ w kontekście zarządzania przez nich coraz większymi środkami przeznaczonymi dla twórców, co ma coraz większy wpływ na ekonomiczne podstawy rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) istnieje od stycznia 1993 roku. Izba działa na podstawie ustawy o izbach gospodarczych (z dnia 30 maja 1989 roku) i "jest uprawniona do wyrażania opinii i dokonywania ocen wdrażania i funkcjonowania przepisów prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej" oraz "Właściwe organy administracji państwowej udzielają izbom gospodarczym informacji niezbędnych do wykonywania ich zadań statutowych". Na tej podstawie Izba ma prawo lobbować w sprawach gospodarczych istotnych dla sektora informatycznego i telekomunikacyjnego. Członkami Izby są podmioty

gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą w sektorze teleinformatyki - telekomunikacji i informatyki. Obecnie do Izby należy ponad 170 firm, reprezentowanych w Izbie poprzez swoich przedstawicieli.